

PsittaScene

EXTRA BIJLAGE BENELUX

Van het bureau van

Aan het begin van elk jaar denk ik terug aan het verstrijken van tijd en de impact van personen en gebeurtenissen op het vormen van de toekomst. Dit jaar wordt ik herinnerd aan de uitspraak van antropologe Margeret Mead die zei: "Twijfel er nooit aan dat een kleine groep bedachtzame, toegewijde burgers de wereld kan veranderen. Trouwens, het is het enige wat het ooit heeft gedaan."

In de afgelopen 2 ½ jaar is het mijn voorrecht en genoeg geweest om veel toegewijde burgers te ontmoeten, die intens bezorgd zijn over papegaaien. Door middel van mijn werk als coördinator van onze website, marketing en fondsenwerving sta ik vaak versteld van de unieke mensen die ik tegenkom en vooral over hun toewijding m.b.t. bescherming en welzijn van papegaaien. Vooral de laatste paar maanden zijn heel bijzonder geweest vanwege de overweldigende reactie op het lanceren van onze Fry Flee campagne om een eind te maken aan de handel in wildvang vogels en ze terug te brengen in het wild.

We betuigen onze hartelijke dank (pag.8) aan de honderden donateurs vanuit meer dan een dozijn landen wiens toewijding aan het Fly Free programma ons in staat stellen om deze belangrijke inspanningen namens de vogels uit te breiden. Deze steun stelt ons direct in staat onze inspanningen om de handelaren in wildlife een hak te zetten en papegaaien die in de handel zijn gevangen te redden, rehabiliteren en vrij te laten.

De dringende noodzaak voor dit werk kan niet groter zijn. Terwijl ik dit schrijf zijn we op de hoogte gesteld van weer een inbeslagname van 1000 Grijzeroodstaarten in Kameroen, de grootste afzonderlijke in beslagname in dit landje ooit. Noodgelden zijn onmiddellijk vrijgemaakt om hun verzorging te steunen, een actie die mogelijk is gemaakt door deze opmerkelijke hoogte van steun. Deze vogels hebben gezelschap van honderden die een paar maanden gelden in beslag werden genomen.

Bedankt voor het deelnemen aan deze kleine groep van bedachtzame en toegewijde supporters. We wensen jullie het beste voor het komende jaar.

Met vriendelijke groet

Steve Milpacher

Director of Business Development

Het laatste redmiddel voor de Maya papegaaien (pag.4)

Door Colum Muccio

Kijkend over de boomtoppen van de jungle om me heen, kon ik geen enkel teken van mensen ontdekken: geen

elektriciteitsdraden, geen slierten rook, geen daken en misschien het meest ongelooflijke, geen torens voor mobiele telefoons (ja, ja, het

is waar!). Ik stond op één van de weinige plaatsen in Centraal Amerika waar dit mogelijk is; één van de laatste relatief gezonde

stukken tropisch oerwoud in Amerika.

Ik stond op een platform van de brandwacht gebouwd in de kroon van een beuk op de top van een heuvel in het Rio Azul-Mirador National Park, in de Maya Biosphere Reserve (MBR) in noordelijk Guatemala. In de verte naar het westen kon ik de onregelmatige contouren zien van Mirador ruines, een nog niet opgegraven plaats waarvan wordt gezegd dat het de grootste piramide in omvang ter wereld bevat. (OK één teken van de mens...)

Het ongerepte bos strekt zich uit over golvende heuvels naar het noorden, westen en zuiden. Naar het oosten, eindigen de heuvels in de wetlands die tot aan de grens van Belize lopen. Voor mij leek dit de perfecte plaats om een paar papegaaien vrij te laten.

Toevallig was dat precies wat we aan het doen waren! Ik nam deel aan de vrijlating van 80 papegaaien die in beslag waren genomen van smokkelaars in het MBR. Deze papegaaien waren in de laatste fase van een tweejarig rehabilitatieproces uitgevoerd door het ARCAS Wildlife Rescue Center in Flores, Petén (het meest noordelijke departement van Guatemala). ARCAS is het Wildlife en Conservation Association, een Guatemalaanse NGO die sinds 1989 werkzaam is in het redden, rehabiliteren en beschermen van wildlife over heel het land. Het ARCAS Rescue Center is één van de meest moderne in zijn soort ter wereld, die per jaar meer dan 400-600 in beslaggenomen wilde dieren van meer dan 40 soorten per jaar

krijgt. Ik ben de administratieve directeur van ARCAS en hoewel ik aan verschillende kleine vrijlaten heb deelgenomen, was dit de eerste keer dat ik deelnam aan zo'n omvangrijke en één in zo'n afgelegen locatie.

En Rio Azul IS afgelegen. Allereerst hebben we in monster trucks door de jungle 10 uur gereden, beginnend bij de Maya ruines van Tekal en richting het noorden door de jachtplaats Uaxactun. Tijdens de 55km van Uaxactun naar het El Cedro Station van Rio Azul waren de enige mensen die we zagen mensen die palmladeren oogsten en wonen in tijdelijke hutten gebouwd naast het enige water dat beschikbaar is in de wijde omtrek, een modderige "aguada". Xate is één van de belangrijkste producten van het Maya bos – een kleine, aantrekkelijke palm die omdat hij groen blijft en nadat hij is afgesneden er vers uitziet, wordt gebruikt in bloemarrangementen voor de hele wereld.

Ik kon mijn chiropractor zijn hoofd zien schudden terwijl de weg af stuiterden (ik ben nog mild om het een weg te noemen) en dwars door enorme plassen gevuld met kleiachtige kalksteenmodder zó glad dat de lokale bevolking het zeep noemt. Onze vervoermiddelen waren verhoogde Toyota pick-ups met 18inch brede banden en windassen, tot de nok gevuld met uitrusting, bevoorradingen, parkwachters en papegaaien. De wegen zijn net breed genoeg voor een Toyota; als je een Amerikaanse pick-up hebt, heb je pech.

Terwijl we de weg naar Rio Azul afstuiterden en gleden, hield ik de papegaaien in de pick-up voor ons in de gaten. Ze hielden vol of hun leven ervan hing en kakelden heftig, maar ze waren in goede conditie. Ze hadden al een rigoureuze, twee jaar durende redding -en rehabilitatieproces doorgemaakt, die een tegenstander zou doen flauwvallen. Voor de meeste papegaaien begon hun avontuur wanneer stropers hun als kuikens uit het nest graaien (mogelijk van een nest dicht bij Rio Azul). Stropers in het Mayan Biosphere Reserve houden papegaaiennesten in de gaten en als de eieren uitkomen, halen ze de kuikens eruit. In tegenstelling tot volwassen vogels zijn kuikens rustig en gemakkelijk te hanteren en raken gehecht aan mensen, waardoor ze mogelijk betere huisdieren worden. De kuikens worden verdoofd met valium om ze stil te houden, opeengepakt in kartonnen dozen, banden van trucks, lege accu's of andere smokkel verpakkingen op de bus geladen met bestemming Guatemala stad, Belize of Mexico. Onderweg worden de bussen meestal aangehouden bij wegblokkades bemand door de National Council of Protected Areas (CONAP) en/of door de Guatemalense "groene politie" (DIPRONA) waar de kuikens worden ontdekt en in beslag genomen. Meestal houden de eigenaren van de papegaaien, bang voor arrestatie, hun mond. In het zeldzame geval dat de eigenaar het bezit van de vogels toegeeft, wordt hij/zij gearresteerd. Dit veroorzaakt een probleem voor de CONAP en

ARCAS omdat volgens de Spaanse wet de vogels worden gezien als levend bewijs en niet kunnen worden vrijgelaten totdat het gerechtelijk onderzoek een besluit genomen heeft, iets wat jaren kan duren. Als de vogels in beslag zijn genomen, worden ze vervoerd naar het ARCAS Rescue Center en 3 maanden tot één jaar in quarantaine gehouden, terwijl hun bevedering volledig is uitgegroeid. Als hun veren zijn afgeknipt, moeten ze worden geplukt en worden er vitamines supplementen gegeven om de hergroei te stimuleren. Na de quarantaine worden de vogels verplaatst naar een voorbereidende rehabilitatie voliëre met verschillende soorten waar ze hun vliegspieren beginnen op te bouwen en leren met elkaar om te gaan. De laatste 3 maanden worden doorgebracht in een grotere rehabilitatievoliëre die op natuurlijk wijze is ontdaan van de meeste materialen van het Rescue Center waar de vogels zich verder ontwikkelen en leren om aan vijanden te ontkomen. Gedurende het hele socialisatieproces, worden de vogels gevoerd met kant-en-klaar voedsel zowel als voedsel uit het wild verzameld door de medewerkers van ARCAS in de omliggende bossen. Voordat ze worden vrijgelaten, worden ze onderzocht op parasieten, Pseudovogelpest en vogelgriep om er zeker van te zijn dat ze geen wilde vogels besmetten. De mate van rehabilitatie kan behoorlijk hoog zijn, maar dit is noodzakelijk om er zeker van te zijn dat de vrijgelaten papegaaien sterk genoeg zijn om te overleven

in het wild. Van de 124 papegaaien die oorspronkelijk vanuit de quarantaine zijn verhuisd, bleven er slechts 80 over om vrijgelaten te worden in Rio Azul. Veel papegaaien hebben nooit de sterkte van de vleugels ontwikkeld om goed te kunnen vliegen of bleven domweg aan de grond. Anderen waren gewond geraakt tijdens het vliegen of aangevallen door hun medeleerlingen. Deze vogels werden teruggestuurd naar de voorbereidende rehabilitatie kooi en of een tweede kans te krijgen bij een latere vrijlating, of overgebracht naar een alternatieve bestemming zoals een dierentuin of voor educatiedoeleinden. Jammer genoeg hebben we ook veel papegaaien verloren door een tijgerkat die regelmatig een bezoek bracht aan de laatste rehabilitatie kooi en vogels aanviel die aan de zijkanten van de kooi op stok zaten in plaats van in het midden van de kooi. Deze kat werd gevangen en overgeplaatst naar het Yaxha National Park. Ondanks deze beproevingen en ondanks het 10 uur lang door elkaar geschud worden op de bodem van een pick-up truck zagen we er sterk genoeg uit en klaar om weg te vliegen toen we de papegaaien uitlaadden in het Rio Azul kamp en leken te genieten van hun laatste voorgezette maaltijd. Van de 80 papegaaien waren er 5 Müller amazones *Amazona farinosa*, 7 waren Witkappapegaai *Pionus senilus*, 15 waren Witvoorhoofd amazones *Amazona albifrons*, 52 waren Geelwang amazones *Amazona autumnalis* en 1

Goudteugel amazone *Amazona xantholora*. Na transport van de papegaaien naar het El Cedro station op Rio Azul, medewerkers van ARCAS en CONAP verkenden de nabijgelegen jungle en de voor de handliggende beslissing was gebruik te maken van het al bestaande platform, deze beslissing was het eindproduct van experimenteren en onderzoek van bijna 15 jaar van de kant van ARCAS met betrekking tot geschikte vrijlatingsites in het gehele Maya Biosphere Reserve. We hebben vrijlatingen gedaan op vijf verschillende plaatsen in het natuurgebied, waarvan elk geanalyseerd is op het voor handen zijn van voedsel, water en geschikte nestbomen. Maar de doorslaggevende criteria, en de criteria die Rio Azul uiterst aantrekkelijk heeft gemaakt in de afgelopen jaren, is het ontbreken van nabijgelegen menselijke bewoning. Vogels vooral zijn uiterst mobiel en ze kunnen gemakkelijk 20-40km vliegen per dag op zoek naar voedsel en water. Maar gerehabiliteerde vogels hebben onder invloed gestaan van mensen en hun beste kans te overleven is als ze worden vrijgelaten in een gebied waar ze niet in de verleiding komen om voor voedsel te gaan bedelen bij het dichtstbijzijnde rieten dak en waar ze zich heel gemakkelijk kunnen aansluiten bij wilde vogels die ze kunnen leren hoe ze weer papegaaien moeten zijn. De zuidelijke en westelijke grenzen van het RBM worden bedreigd door kolonisten en de verbreding van de landbouwgrans, maar Rio

Azul-Mirador is nog steeds relatief ongerept en onbewoond. Op de dag van vrijlating werden de papegaaien naar het brandwachtplatform gebracht, uit de transportkooien overgeplaatst naar de 2m² vrijlatingkooi en op het platform getild. Met video en geluidloze camera's in de aanslag keken de medewerkers met ingehouden adem toen de deur van de vrijlatingkooi werd geopend. Maar de papegaaien hadden blijkbaar het script niet gelezen. In plaats van in een grote groep naar buiten te vliegen naar het omliggende bos, zaten ze daar, doodleuk te kijken naar de open deur, op stok en zichzelf verzorgend. De meesten hadden niet eens in de gaten dat de deur werd geopend. Onze teleurstelling wegslikkend, lieten de medewerkers van ARCAS de camera's lopen en uiteindelijk, na misschien 10 minuten, begonnen een paar papegaaien zich geleidelijk over de rand van de kooi te begeven en daarna één voor één begonnen ze naar de dichtstbijzijnde takken te vliegen. Op het moment dat er een paar papegaaien buiten de kooi waren, leken de overgebleven vogels in de kooi zich op hun gemak te voelen en meer en meer vlogen er

uit de vrijlatingkooi. Zelfs na drie uur, toen we gingen pauzeren voor de lunch, zaten er echter nog steeds 15 of meer in de kooi. De volgende 12 dagen hielden medewerkers van ARCAS toezicht op het vorderen van de pas vrijgelaten papegaaien. Over het algemeen leken ze zich aardig aan te passen aan het wild, met goede vliegvaardigheden en men zag dat ze aan het eten waren, in groepjes vlogen en paren vormden. Op de tweede dag van hun vrijlating werd er een *Autumnalis* dood gevonden en op de zevende dag een *Farinosa*. Geen van de twee had uiterlijke kenmerken van de doodsoorzaak. De methoden die bij deze vrijlating zijn gebruikt is gebaseerd op de ervaring van ARCAS bij de vrijlating van wildlife in het Maya Biosphere Reserve en houdt zich zo strikt mogelijk aan de richtlijnen van IUCN als het budget toelaat. Guatmalteeks wildlife wordt gezien als "eigendom" van de regering en elke verplaatsing of vrijlating moet eerst worden goedgekeurd door CONAP. Rehabilitatie en vrijlating van wildlife is duur, moeilijk en tegenstrijdig. Elke fase van het proces, elke verplaatsing van

dieren van één kooi naar de andere en elk medisch onderzoek is moeilijk en rommelig. Er doen zich talrijke onvoorziene problemen voor, zoals de stropende tijgerkat. Rehabilitatie van wildlife – zoals medicijnen – is meer een kunst dan een wetenschap en ARCAS bevindt zich in een doorlopend leerproces waarbij ze te maken krijgen met ontelbare problemen die naar voren komen. Het is tevens een zwaar proces voor de dieren zelf. Zoals gezegd is er een duidelijke uitputtingsslag gaande, die de onvoorstelbare verspilling aangeeft van de illegale dierenhandel. Maar toen we een paar dagen later na de vrijlating naar het platform in de beuk terugkeerden en verscheidene groepjes van "onze" papegaaien over de boomtoppen zagen vliegen, leek het allemaal de moeite waard geweest te zijn. Ik kon me voorstellen dat de papegaaien net zo genoten van het ongerepte Maya bos om ons heen als ik deed en het sterkte me in mijn besluit om aan de bescherming van deze laatste schuilplaats van de Maya papegaai bij te dragen.

Onderschriften:

De dagenlange reis naar een afgelegen vrijlatingsite is het einde van een rehabilitatie van een 2-jarig proces dat voor de meeste papegaaien begon op het moment dat ze in beslag werden genomen nadat ze als kuiken waren gestolen uit het nest.

Uiteindelijk vrij! Deze Geelwang amazone *Amazona autumnalis* beweegt zich voorzichtig van de kooi vandaan. Het ter plaatse gebouwde buizenstelsel van PVC en kippengaas is sterk genoeg maar licht van gewicht.

De trap naar de hemel! Uiteindelijk is de vrijlatingkooi naar boven gehesen op het brandwacht platform voor de laatste horde van de lange reis van deze papegaaien naar de vrijheid.

Het zien dat deze papegaai water heeft gevonden was een opluchting omdat de in beslag genomen vogels hun hele leven alleen uit waterbakken hadden gedronken.

Vooruitgang!

Papegaaienbescherming op Bonaire (pag. 9)

Door Sam Williams, Ph.D

Geelschouder blauwvoorhoofd amazones *Amazona barbadensis* op Bonaire ondervinden alle klassieke bedreigingen die wilde papegaaienpopulaties onder ogen zien. Verlies van habitat en vermindering van foerageer –en nestgelegenheden, inteelt vermeerderd het mislukken van het uitkomen, geïntroduceerde vijanden eten kuikens en één derde van de kuikens die de leeftijd van uitvliegen bereiken, worden gestolen voor de lokale dierenhandel. Ondanks deze (en andere) bedreigingen denken we dat de populatie op Bonaire een rooskleurige toekomst heeft en op verschillende manieren een voorbeeld van papegaaienbescherming. De afgelopen vier jaar hebben Rowan Martin en ik deze populatie op dit Caribische eiland bestudeerd met uitzondering van 2009 toen we allebei onze respectieve afstudeerthesen moesten schrijven en we niet naar het veld konden terugkeren. Gelukkig zegde onze veldassistent in 2008, Rhian Evans, opnieuw haar baan op om naar Bonaire terug te gaan en het project draaiende te houden. Het veldwerk van het project is gericht op de broedbiologie van de papegaaien en de ecologische factoren die het beïnvloedt. We hebben 64 verschillende nesten gevonden in verschillende bomen

en rotswanden, maar in een bepaald jaar waren maar ca. de helft ervan maar actief. Controleren houdt in het aantal eieren tellen die zijn gelegd, het aantal eieren dat het einde van de broedtijd haalden, het aantal kuikens dat uit deze eieren kwam en dan, twee maanden later, het aantal kuikens dat uitvloog. In 2008 gaven Rowan, Rhian en ik training in nestcontrole aan de National Park Authority STINAPA en we waren blij dat in 2009 we doorgingen met het controleren van de nesten samen met STINAPA.

Kans op uitkomen en nestmilieu condities

Rhian en het papegaaienteam vonden broedactiviteiten in 28 nesten en deze paren legden in totaal 94 eieren. Voor de eerste keer werd een nest met 5 eieren gevonden. Slechts 82 eieren waren nog in tact aan het einde van de broedtijd, bijna een maand later. Er kwamen 64 eieren uit (68%). Eieren overleven de broedtijd waarschijnlijk niet omdat ze misschien worden opgegeten door geïntroduceerde ratten en (mogelijk) katten. We denken ook dat er kindermoord voorkomt waarbij andere papegaaienparen die strijden om dezelfde nestgelegenheid de eieren er uitgooien. Tussen 2006

en 2008 ontdekten we dat slechts 77% van de eieren die aan het eind van de incubatie overblijven, uitkomen. Deze maatstaf wordt aangeduid als “kans op uitkomen”. In vergelijking met andere vogels, waarvan gemiddeld 92% uitkomt van de levensvatbare eieren is dit een laag aantal en een zorg voor bescherming.

Lage uitkomst kan erop duiden dat een populatie onder druk staat van inteelt. Gedurende aanhoudende droogte hebben papegaaienpopulaties van Bonaire te lijden gehad van stagnatie in productie, waardoor de aantallen zijn verminderd tot wel 200 vogels. Deze vermindering van populatiegrootte kan geresulteerd hebben in inteelt. We hebben beperkt succes gehad met het inzamelen van bloedmonsters van broedparen. We zullen meer tijd hebben om dat in de toekomst voort te zetten in de hoop dat we voldoende monsters zullen hebben voor genetische analyse.

Milieuomstandigheden bij verschillende nesten kan een mogelijke andere verklaring zijn voor het slecht uitkomen van de eieren. Papegaaien op Bonaire maken gebruik van een breed spectrum aan nestvormen en afmetingen en deze kenmerken kunnen invloed hebben op de

temperatuur van bebroede eieren en dus overleven van het embryo. Om deze vragen te onderzoeken maakten we gebruik van gegevensmeters, kleine elektronische recorders die met tussenpozen de temperatuur en vochtigheid meten.

Gegevensmeters werden in nesten geplaatst die de broedende pop niet stoorden. Ze zorgden voor een prachtige gelegenheid om een paar dagen de condities van de nesten te onderzoeken. Onze waarnemingen legden enorme verschillen in temperatuur bloot in diverse holten. Deze proefstudie heeft laten zien dat het mogelijk is dit spoor van informatie te onderzoeken en dat er noemenswaardige verschillen tussen nesten zijn. We zullen verderop in 2010 zeker kijken naar condities van nesten.

Veel kuikens maken veldbiologen blij, maar dan...

Rond begin juni komen er kuikens uit in nesten over het hele eiland, Het is het hoogtepunt van het seizoen vooral in 2009 toen alle vijf eieren in dat overvolle nest uitkwamen. Het wegen en meten van ladingen kleine hulpeloze kuikens is schitterend.

De trieste werkelijkheid echter is dat vanaf dat punt het alleen nog maar bergafwaarts kan gaan. We verliezen kuikens door een variëteit aan oorzaken en het kan heel moeilijk zijn om de oorzaak van de sterfte te bevestigen. We hebben camera's gebruikt met matig succes en dit jaar stelde nieuwe middelen ons in staat om activiteiten vast te leggen in en

rond het nest gedurende lange periodes. Dit was heel bruikbaar en als gevolg ervan konden we het verlies van kuikens bevestigen vanwege plunderen van katten, iets waarnaar we moeten kijken om dit in banen te leiden in de toekomst.

Tegen het einde van de broedperiode als de kuikens op wat voor manier de plunderaars hebben overleefd en klaar zijn om uit te vliegen, hebben ze nog een probleem. Hoewel beschermd door de wet sinds 1950 blijft het stropen van wilde papegaaienkuikens doorgaan. Er waren tegen het eind van het seizoen nog 38 kuikens in de nesten maar jammer genoeg werden er 10 geroofd en slechts 28 vlogen uit. Zelfs dan zijn de jonge vogels niet veilig. In 2008 zagen we een geringde vogel uitvliegen van een nest maar dook op in gevangenschap met zijn ring nog om. In 2009 nam Rhian de zorg voor "Monty" op zich, een niet zelfstandig kuiken dat met een stok uit de boom was geslagen.

Handhaving van de wet en toekomstige vrijlatingen

In 2002 was er een registratie -en ringencampagne waarna iedere huiskamervogel zonder een ring in beslag kon worden genomen en de eigenaar vervolgd. Gelukkig werkten onze partners Salba Nos Lora (Red onze Papegaaien) en STINAPA van het eiland samen met de verschillende politieafdelingen aan een handhavingcampagne. Er werden 9 illegale huisdieren amnestie verleend en nog negen vogels werd in beslag genomen.

De mensen die deze vogels in hun bezit hadden kunnen een boete van 1000 gulden (£330/\$550). Salba Nos Lora heeft er hard aan gewerkt om begrip voor de beschermingsstatus van de papegaaien te bewerkstelligen en het lijkt erop dat slechts een paar "rotte eieren" doorgaan met stropen of om papegaaienkuikens vragen. Zoals met elke wet is handhaving uiterst belangrijk als hij moet worden nageleefd. Gebrek hieraan is een algemeen probleem en de reden dat veel wildlifewetten geen effect hebben. We moeten de mensen op Bonaire feliciteren die deze handhaving mogelijk hebben gemaakt en er voor zorgen dat andere landen hiervan op de hoogte zijn.

De afgestane en in beslag genomen vogels, samen met Monty en zes andere die sinds 2002 zijn opgedoken zitten tegenwoordig in een volière bij het Ministerie van Landbouw. Dit is overduidelijk verre van ideaal en we overwegen om deze vogels in 2010 vrij te laten. Zelfs als een volledige vrijlating niet mogelijk is en de vogels in vrijheid worden gehouden, zou er een aantal voordelen zijn voor informatie, toerisme en zelfs research, niet te vergeten de voordelen voor deze bepaalde vogels. Hopelijk schrijf ik de volgende keer over een succesvol vrijlatingprogramma. Uiteindelijk wil ik alle groepen en particulieren bedanken die het project in 2009 hebben gesteund, vooral: World Parrot Trust, STINAPA Bonaire, Phoenix Landing Foundation, Louise

Onderschriften:

LINKS Biologen wegen en meten kuikens om zeker te zijn van voldoende groeicijfers. Milieuomstandigheden in nesten worden ook gecontroleerd, deels om factoren vast te stellen die bijdragen aan magere kans op uitkomen. Een breed spectrum van condities werden ontdekt in alle nesten van de amazones op Bonaire.

ONDER Het eerste nest met vijf eieren werd nauwlettend in de gaten gehouden in 2009. Tot genoegen van het veldteam en ondanks het over het algemeen magere kans op uitkomen, kwamen al deze vijf kuikens uit. Vanaf daar hebben ze een zware weg te gaan en het recentelijk ingebruikname van camera's kan misschien inzicht geven in de oorzaken van sterfte na het uitkomen.

RECHTS Dit zes weken oude kuiken laat beperkt onderzoek toe, terwijl het gewicht en maten worden genomen. De kuikens worden ook geringd met unieke kleurenringen zodat na het uivliegen afzonderlijk in het veld kunnen worden gevolgd. Afzonderlijke merktekens geeft een beter inzicht van de dynamica en biologie van de groepen.

ONDER Bij een landelijke poging de vangst van deze zeldzame papegaai als huisdier te beperken, is in 2002 een registratiecampagne begonnen. Illegale huisdiervogels worden nu in beslag genomen, gerehabiliteerd en vrijgelaten. Deze vogels worden in een volière gehouden en zullen hopelijk in de nabije toekomst worden vrijgelaten.

Kanttekening:

Geelschouder blauwvoorhoofd amazone

Amazona barbadensis

Populatie/bedreigingen: Alle bestaande populaties (ca. 2.500-10.000) worden bedreigd door vernietiging van habitat of illegale vangst of een combinatie hiervan. In sommige gebieden worden ze verjaagd vanwege vernietiging van oogsten.

Habitat: Beperkt tot droge habitats met cactussen, doornstruiken en bomen, foerageert soms in gecultiveerde gebieden en in fruitbomen in tuinen.

Verspreiding: Beperkt tot kleine kustgebieden in Venezuela en de eilanden van Blanquilla, Margarita en Bonaire. Geïntroduceerd op Curaçao, Nederlandse Antillen.

Lees Sam's blog op www.parrots.org voor meer informatie, foto's, tabellen en grafieken.

Ideale partners (pag. 16)

Door Dave Cruz

Dit is het. Dit is onze enige kans. Het kan op een vrij dramatische uitspraak lijken, maar voor mij is dat de enige manier om de bescherming en het behoud van soorten, waarvan bekend is dat ze "kritisch bedreigd" zijn, te benaderen.

Met dit gevoel van urgentie zie ik het Blauwkeel ara *Ara glaucogularis* Recovery Team hun werk benaderen. Nu terwijl hun taak niets anders is dan deze zeldzame ara te behoeden tegen uitsterven, neemt het team het op

met zo'n positieve en juiste humor.

Het project is al in volle gang als ik aankom in La Paz, Bolivia. Het is november en de veldsite in het Beni is nog steeds een behoorlijk onderneming. De trip

zal ons met ontelbare taxi's, bussen, drie kleine vliegtuigen en overwerkte 4W-drive trucks vervoeren. We hebben tevens de hulp nodig van machetes, hamers, eigengemaakte shovels en drie paarden om ons uit twee modderpoelen te trekken zowel als een aantal vriendelijke lokale mensen van de kleine gemeenschappen op de route.

Igor Berkunsky, de projectleider, ontvangt ons op het busstation en we bereiden ons voor het veld in te gaan. De voorbereidingen zijn een tweede natuur voor Igor. Zijn aanstekelijke goede karakter helpt ons om te gaan met wijzigingen, veranderingen en vertragingen dat bijna altijd naar voren komt als men probeert een project van deze omvang te coördineren. Er is een mantra geadopteerd. "Verwacht het onverwachte" wordt steeds weer geroepen als waarschuwing om positief te blijven in de meest lastige situaties. Die zin bracht altijd een glimlach op onze gezichten in het midden van een paar interessante precare situaties.

Het klinkt raar maar hoe meer ik erover nadenk hoe meer parallellen ik kan trekken van de manier waarop Igor en zijn team hun werk benaderen en de manier waarop wij als voorlichters ons werk zouden moeten benaderen. Iedere dag in Minnesota Zoo, bij de Kaytee World of Birds Show hebben we contact met honderdduizenden mensen die ervoor hebben gekozen tijd met ons en de dieren, die we laten zien en

verzorgen, door te brengen. Op onze beste dagen zullen we misschien een paar van onze gasten inspireren om veranderingen in hun leven aan te brengen om de bescherming van de natuur en wildlife veilig te stellen. Misschien inspireren we ze om alleen naar buiten te gaan om meer te weten te komen over bedreigde diersoorten en de plaatsen die hun populaties ondersteunen. Misschien beïnvloeden we de richting van iemands toekomstige beroep. Op onze beste dagen kunnen we zelfs die energie in onszelf verdiepen.

Dit is het. Dit is onze enige kans
Het kan op een vrij dramatische uitspraak lijken, maar voor mij is dit écht de enige manier om onze show te presenteren.

Ondanks onze verschillende methoden, is ons doel hetzelfde als die van Igor. Als we onze Blauwkeel ara "Elton" vertonen, willen we er zeker van zijn dat deze vogels in de toekomst overleven. We krijgen één gelegenheid om bezoekers een vluchtige blik te geven op de toestand van Blauwkeel ara's en de dringende aanpak voor te leggen die nodig is om deze vogels te vrijwaren van het noodlot van de Spix's ara. De meeste bezoekers hebben nog nooit het verhaal van deze ara's gehoord en dat is de meest overtuigende weg voor een soort om voor altijd te verdwijnen. Hoe kunnen we helpen iets te redden als we onkundig zijn van zijn bestaan?

Dit is wat ons team en Igor's team ideale partners. We kunnen een andere aanpak hebben, maar we ondersteunen elkaars werk volledig. De Minnesota Zoo zorgt voor financiële hulp voor het veldwerk dat zó belangrijk is voor het overleven van de Blauwkeel ara. Igor heeft me mee naar binnen genomen naar het dagelijkse leefpatroon van de Blauwkeel ara in het wild, op hun voorwaarden. Dit maakt me beter uitgerust om hun verhaal te vertellen. Ik ben ingewijd in de ingewikkelde dagelijkse strijd die deze vogels ondergaan. Ik kon een handje helpen bij de lichamelijke onderzoeken om er zeker van te zijn dat kuikens met succes uitvliegen in hun natuurlijke omgeving. Ik kon deze ervaringen mee terugnemen en delen met dierentuinmedewerkers en bezoekers. Deze ervaringen helpen ons om het beter te doen en we moeten het allemaal beter doen als we willen slagen bij het afwenden van wat sommige noemen de "mogelijke" afloop dat Blauwkeel ara's gaan uitsterven. Iedere keer als er iemand naar onze show komt, grijpen we de kans aan om hen te laten weten dat zij ook deel kunnen uitmaken alleen maar in de toekomst van wat een invloedrijk en positief verhaal kan worden.

Het is heel vreemd in het leven dat we altijd een tweede kans krijgen om iets waardevols te doen. Het is zó belangrijk dat we deze les hebben geleerd met betrekking tot bescherming. We moeten de zeldzaamste

scheppingen van de wereld beschermen en behouden voordat het te laat is. Dan hoeven we ons niet af te vragen wat we hadden kunnen doen als we nog een kans hadden gekregen.

Op een blijkbaar nooit eindigend verhaal door de meest afgelegen gebieden van Bolivia verandert bescherming van beschermingsstrategieën naar levensfilosofieën, naar gedeelde ervaringen van slechte klassieke televisieprogramma's terwijl we duizenden kilometers van elkaar

weg opgroeiden. Een andere passende mantra werd aangenomen in die gemoedsstemming. "Geweldig als een plan samenkomt" (denk aan Mr. T. van het A-team?) Steeds als we deze woorden hoorden kort nadat we "onverwachte" tegenslag hadden gehad. Dit zijn de woorden die nog steeds door mijn hoofd malen. Woorden gedeeld op de lange reis door Bolivia met een man die zich beweegt op de enige manier die hij kent. Igor gaat vooruit met zijn plannen.

Het is een plan dat is goed overdacht maar een plan dat zich ontwikkelt zoals het moet. Het ontwikkelt zich als antwoord op de veranderende omstandigheden in het Beni en de veranderende eisen van de wilde Blauwkeel ara's. Wat het ook kost, zal worden gedaan. Reken daar op. Ik zal niet proberen namens Igor te spreken maar ik denk dat hij ziet dat we ons precies in het epicentrum bevinden van wat heel goed mogelijk "onze enige kans" is.

Onderschriften:

"Elton " van Minnesota Zoo ontmoet ieder jaar duizenden bezoekers en helpt bij het vertellen van het verhaal van de Blauwkeel ara. De Zoo werkt samen met WPT om de bescherming van de wilde vogels te steunen.

Projectleider van BTMA Igor Berkunsky, WPT directeur Jamie Gilardi en Dave Cruz Zooloog van Minnesota Zoo krijgen een lift van een piloot die papegaaienliefhebber is.

Blauwkeel ara's leven slechts in een beperkt gebied in het noorden van Bolivia. Ze hebben gereageerd op rechtstreekse tussenkomst met als doel de volwassen paren zoveel mogelijk kuikens met succes te laten uitvliegen.

Veldwerk kan betoverend en opwindend lijken. Terwijl er weergaloze momenten zijn, is er ook heel veel inzet, inventiviteit en bescheidenheid vereist!

Vertalingen Ria Vonk